

UOHSX00BAGAF

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S0382/2017/KD-15130/2018/853/PHa

Brno: 30. 5. 2018

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S0382/2017/KD, zahájeném dne 3. 10. 2017 z moci úřední ve smyslu § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., ve spojení s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., **jehož účastníkem je:**

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s., se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288,

vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., toto

ROZHODNUTÍ

I.

Účastník řízení, spolek **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288, tím, že pro své členy vydal a v časopise ToP (tlumočení-překlad) zveřejňoval minimálně od roku 2007 tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem, které dále od roku 2015 uveřejnil na svých

internetových stránkách, přístupné i pro nečleny spolku, přijal a uplatňoval zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky. Tímto jednáním účastník řízení porušil v období od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017 zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., a spáchal přestupek dle § 22a odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

II.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže ve znění zákona č. 262/2017 Sb., se účastníku řízení, spolku **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288, **plnění rozhodnutí sdružení soutěžitelů popsaného ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí do budoucna zakazuje.**

III.

Dle § 22a odst. 1 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., se účastníku řízení, spolku **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288, za porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., popsané ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta ve výši 48.000,- Kč** (slovy: čtyřicet osm tisíc korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

IV.

Podle § 20 odst. 4 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., se účastníku řízení, spolku **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288, ukládá toto **opatření k nápravě:**

Informovat prokazatelně ve lhůtě do 30 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí vhodným a účinným způsobem všechny členy spolku **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288 o tomto rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

O splnění tohoto opatření k nápravě je spolek **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288 povinen informovat Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od uplynutí lhůty k jeho splnění.

V.

Dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 183/2017 Sb., ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení, spolku **Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288, ukládá povinnost **uhradit náklady řízení paušální částkou 3.500,- Kč** (slovy: tři tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. ZAHÁJENÍ A PRŮBĚH SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ

1. Dne 3. 10. 2017 zahájil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „**Úřad**“) s **Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka, z. s.**, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO 70892288 (dále jen „**Komora**“ či „**účastník řízení**“) správní řízení sp. zn. ÚOHS-S0382/2017/KD (dále jen „**správní řízení**“) ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb., zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů.
2. Možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. Úřad spatřoval ve vydávání doporučených cen za tlumočení a za překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem a jejich zveřejňování ve formě tarifů za tlumočení a za překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem na internetových stránkách Komory. Toto jednání dle Úřadu mohlo naplňovat znaky skutkové podstaty zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů podle § 3 odst. 1 zákona, jehož cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže v oblasti tlumočení a překladů mezi češtinou a českým znakovým jazykem.
3. Důvodnou indicií pro zahájení řízení ve věci možného porušení zákona bylo zajištění cenových tarifů *Tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)* označených názvem Komory na jejich elektronických stránkách v rámci šetření Úřadu, které se

týkalo možného porušení zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb.¹

4. Úřad současně se zahájením správního řízení provedl dne 3. 10. 2017 šetření na místě v sídle Komory, v rámci kterého zajistil níže specifikované dokumenty. V rámci správního řízení si Úřad následně vyžádal od účastníka řízení další informace a podklady.
5. Protiprávnost jednání účastníka řízení z hlediska hmotněprávního je Úřadem posuzována podle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném v době spáchání deliktu. Vzhledem k tomu, že jednání vytykané účastníku řízení v Oznámení o zahájení správního řízení bylo ukončeno ke dni zahájení správního řízení (3. 10. 2017), tj. za účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., ve znění zákona č. 262/2017 Sb., (dále též „zákon“ či „zákon o ochraně hospodářské soutěže“) bude Úřad protiprávnost tohoto jednání posuzovat dle platného a účinného znění zákona. V otázkách neupravených tímto zákonem se postupuje s výjimkou ustanovení vyloučených v rámci § 22b odst. 8 zákona, dle zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v platném a účinném znění (dále též „nový přestupkový zákon“).
6. Předmětné správní řízení bylo zahájeno podle správního řádu ve znění pozdějších předpisů, tedy ve znění zákona č. 250/2014 Sb. s účinností od 1. 1. 2015. Ke dnešnímu dni byl správní řád dále novelizován, a to zákony č. 243/2016, č. 298/2016, č. 183/2017 Sb. a č. 225/2017 Sb. Zákony č. 243/2016, č. 298/2016 a č. 183/2017 Sb. neobsahují žádná přechodná ustanovení. Zákon č. 225/2017 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2018, obsahuje ve vztahu ke správnímu řádu přechodné ustanovení. Podle čl. XLII odst. 1 zákona č. 225/2017 Sb. se správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí podle dosavadních právních předpisů. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, je proto aplikován ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „správní řád“). S výjimkou ustanovení vyloučených v rámci § 22b odst. 8 zákona o ochraně hospodářské soutěže se postupuje rovněž podle nového přestupkového zákona.
7. Účastník řízení vyjádřil svým přípisem ze dne 22. 12. 2017 zájem o proceduru narovnání dle Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 8. listopadu 2013 o proceduře směřující k urychlení průběhu správního řízení využitím institutu žádosti o snížení pokuty dle §22ba odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže (Procedura narovnání),² (dále též „Oznámení Úřadu o proceduře narovnání“).³ Úřad následně v rámci správního řízení v souladu s Oznámením Úřadu o proceduře narovnání a příslušnými ustanoveními zákona proceduru narovnání zahájil. V jejím rámci byly účastníku řízení sděleny základní skutkové okolnosti případu, ze kterých Úřad vycházel při kvalifikaci jeho jednání posuzovaného v rámci správního řízení, hlavní důkazy a jejich právní hodnocení. Současně byl účastník řízení seznámen s postupem stanovení výše pokuty. Po ústním jednání provedeném dne 1. 2. 2018 účastník řízení vyjádřil zájem v této proceduře pokračovat.⁴

¹ Viz Oznámení o zahájení správního řízení, l. č. 27 správního spisu vedeného pod sp. zn. ÚOHS-S0382/2017/KD (dále jen „správní spis“).

² Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

³ Viz l. č. 156 správního spisu.

⁴ Viz přípis účastníka řízení ze dne 19. 2. 2018, l. č. 169 správního spisu.

8. Dne 6. 4. 2018 vydal Úřad Výhrady k dohodě (dále též „**Sdělení výhrad**“). Účastníku řízení bylo po jejich vydání umožněno seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, případně navrhnout další dokazování. Účastník řízení možnosti seznámení s podklady rozhodnutí nevyužil. Úřad obdržel od účastníka řízení žádost o snížení pokuty, ve které účastník řízení souhlasil se skutkovým stavem i právní kvalifikací tak, jak byly obsaženy ve Sdělení výhrad, a vyjádřil srozumění s výší pokuty sníženou oproti výši uvedené ve Sdělení výhrad o 20 %.⁵ Žádost účastníka řízení obsahovala veškeré stanovené náležitosti; pro účely narovnání účastník řízení uznal odpovědnost za daný delikt, jehož skutkové okolnosti a právní hodnocení byly uvedeny ve Sdělení výhrad, a vyjádřil srozumění s výší pokuty. Úřad ukončil správní řízení s využitím procedury narovnání.

II. CHARAKTERISTIKA ÚČASTNÍKA ŘÍZENÍ

9. Komora byla do 31. 12. 2013 občanským sdružením dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. 1. 2014 je spolkem⁶ ve smyslu § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Komora je právnickou osobou.
10. Komora je profesní organizací tlumočnicků českého znakového jazyka a osob, které se o tuto problematiku zajímají. Hlavním úkolem Komory je hájení zájmů tlumočnicků českého znakového jazyka.⁷ Mezi cíle činnosti Komory patří hájení zájmů tlumočnicků českého znakového jazyka, zvyšování úrovně profesionálního tlumočení pro neslyšící v České republice, navazování, udržování a rozvíjení vztahů s organizacemi stejného a podobného zaměření na národní a mezinárodní úrovni, zvyšování všeobecné informovanosti o tlumočení pro neslyšící a o souvisejících otázkách.⁸
11. Komora nemá status profesní komory zřizované zvláštním předpisem veřejného práva a členství v Komoře není podmínkou pro provádění činností v oblasti tlumočení a překladu. Komora působí na celém území České republiky.⁹
12. Orgány Komory¹⁰ jsou Valná Hromada, Rada, Revizní komise, Komise pro etický kodex. Statutárními orgány jsou předseda a místopředseda Komory, z nichž každý jedná samostatně. Valná hromada je nejvyšším orgánem Komory složeným z řádných a přidružených členů Komory. Valná hromada rozhoduje o všech záležitostech týkajících se Komory. Rada Komory je správní a řídicí orgán Komory a je pětičlenná. Revizní Komise je kontrolním orgánem Komory. Komise pro etický kodex je orgán kompetentní k řešení stížností souvisejících s porušováním Etického kodexu členy Komory.

⁵ Viz I. č. 187 správního spisu.

⁶ Komora je zapsána do spolkového rejstříku vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. L 11405.

⁷ Viz Preambule stanov Komory, I. č. 103 správního spisu.

⁸ Viz Čl. 2 stanov Komory, I. č. 103 správního spisu.

⁹ Viz Čl. 1 stanov Komory, I. č. 103 správního spisu.

¹⁰ Viz Čl. 8 stanov Komory, I. č. 105-107 správního spisu.

13. Členem Komory může být fyzická osoba starší 18 let, která vykonává tlumočnickou případně překladatelskou činnost.¹¹ Přidruženým členem Komory může být fyzická osoba starší 18 let, která nemusí vykonávat tlumočnickou či překladatelskou činnost avšak musí splňovat další podmínky dle stanov¹² (např. úhrada členského příspěvku).
14. Komora měla ke dni 1. 2. 2018 celkem 69 členů, z nichž bylo 45 řádných členů a 24 přidružených členů.¹³
15. Komora je členem¹⁴ Jednoty tlumočnicků a překladatelů, se sídlem Senovážné náměstí 978/23, Nové Město, 110 00 Praha, IČO 00505676 (dále též „JTP“) a dle zjištění Úřadu sídlí ve společných prostorách s JTP.
16. K podnikání v oblasti tlumočení a překladů mezi češtinou a českým znakovým jazykem je potřeba získat živnostenské oprávnění na volnou živnost dle přílohy 4 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Přesné statistické údaje o osobách, které podnikají v oblasti tlumočení a překladů mezi češtinou a českým znakovým jazykem, nejsou známy. Dle vyjádření Komory část přidružených členů nemá tlumočení jako svůj zdroj příjmů a jedná se o podporovatele Komory. Komora dále sdělila: *„V současné době naši členové-tlumočníci působí hlavně v neziskových organizacích v rámci komunitního tlumočení, například u lékařů, na úřadě, v bance apod. a jsou financováni z dotací MPSV v rámci sociálních služeb a to dle rozpočtů na toto určených. Velká část našich členů také působí ve školství a to hlavně na středních či vysokých školách, jejich práce je hrazena dle platových tříd. V rámci komerční sféry tlumočí někteří naši členové také, ale trůfáme si odhadnout, že je to minimum jejich práce, neboť těchto zakázek není mnoho.“*¹⁵
17. Počet všech tlumočnicků znakového jazyka v České republice činí dle odhadů Komory 150-200.¹⁶
18. Komora v roce 2016 hospodařila s příjmy 165.599,- Kč a s výdaji 150.012,- Kč. Rozpočet Komory byl tedy mírně přebytkový. Hodnota zásob na skladě byla 84.301,- Kč, stav v bance 85.591,- Kč.¹⁷ V roce 2017 měla Komora příjmy 213.698,- Kč a výdaje 220.808,- Kč, Komora byla tedy v roce 2017 ve ztrátě 7.110,- Kč. Hodnota zásob na skladě byla 82.118,- Kč, na bankovním účtu měla Komora 102.793,- Kč. Na pokladně ke konci roku 2017 zůstalo 8.536,- Kč.¹⁸

III. HLAVNÍ DŮKAZY A ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI

19. Úřad v rámci šetření podnětu týkajícího se možného porušení zákona zajistil cenové tarify nazvané *„Tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)“*,

¹¹ Viz Čl. 4 I. stanov Komory, l. č. 104 správního spisu.

¹² Viz Čl. 4 II. stanov Komory, l. č. 104 správního spisu.

¹³ Viz Protokol o ústním jednání ze dne 1. 2. 2018, l. č. 163 správního spisu.

¹⁴ Viz l. č. 10 správního spisu.

¹⁵ Viz vyjádření Komory ve správním řízení, l. č. 169 správního spisu.

¹⁶ Viz přípis Komory ze dne 16. 10. 2017, l. č. 96 správního spisu.

¹⁷ Viz přípis Komory ze dne 5. 12. 2017, l. č. 151 správního spisu.

¹⁸ Viz Rozvaha a Výsledovka Komory k 31. 12. 2017, l. č. 164 a 165 správního spisu.

kteřé byly volně přístupné na internetových stránkách Komory www.cktjz.com. Úřad pořídil dne 22. 2. 2017 printscreen webových stránek, kde je zřetelný odkaz na uvedené cenové tarify, který byl Úřadem následně vložen do spisu.¹⁹ Pod uvedeným odkazem na cenové tarify Komory byl umístěn následující doprovodný text: „*Uvedené tarify jsou pouze doporučením a nemůžou postihnout veškerá specifika konkrétních zakázek, na ceně se tedy vždy domluvte předem s konkrétním tlumočnickem.*“

20. „*Tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)*“ obsahují 10 kategorií tlumočení/překlada a každá kategorie je zároveň blíže vymezena, např. kategorie „*Základní tarif za tlumočení*“ je zde specifikována jako „*započatá hodina za simultánní tlumočení mimo rámec níže uvedených akcí*“. Cena jednotlivých kategorií tlumočení či překlada je uváděna v českých korunách. Dále jsou uvedeny různé doplňující informace, např. o možnosti poskytnout slevu z tarifů nebo naopak o případech, kdy se cena za tlumočení zvyšuje.
21. K „*Tarifům za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)*“ umístěným na elektronických stránkách Komora uvedla, že byly zveřejněny v sekci „*po přihlášení*“ pro členy Komory a zároveň ale byly dostupné také pro veřejnost. Komora dále uvedla, že na vyžádání byly tarify zasílány kterémukoli členu Komory.²⁰
22. Přesné datum umístění cenových tarifů na internetové stránky Komory nebylo zjištěno. Komora k tomu uvádí následující: „*Víme určitě, že od roku 2015 zveřejněny jsou. V tom roce byly totiž upravovány, resp. doplňovány a ihned potom zveřejněny.*“²¹ Z uvedeného tedy vyplývá, že „*Tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)*“ byly na internetových stránkách Komory veřejně dostupné minimálně od roku 2015.
23. Úřad v rámci místního šetření v sídle Komory zajistil kopie části výtisků časopisu ToP (tlumočení-překlad) (dále též „**ToP**“) vydávaného JTP. Konkrétně se jednalo o relevantní části zimních čísel časopisu ToP od roku 2006 až po zimní číslo 2016, ve kterých byly cenové tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ) Komorou zveřejňovány.²²
24. Poprvé byly cenové tarify dle sdělení Komory zveřejněny v čísle 82/2006 uvedeného časopisu ToP vydávaného JTP.²³ Komora dále uvedla, že tarify „*jsou pravidelně zveřejňovány v časopise ToP, který vydává Jednota tlumočnicků a překladatelů (od roku 2006 až dosud, vždy jednou v roce v zimním čísle).*“²⁴
25. Tarify byly v časopise ToP umístěny v sekci původně nazvané „**TARIFY ZA TLUMOČENÍ DO/Z ČESKÉHO ZNAKOVÉHO JAZYKA (ČZJ)**“ v rámci širšího textu obsahujícího doporučené tarify

¹⁹ Viz l. č. 1 a 2 správního spisu.

²⁰ Viz Přípis Komory ze dne 16. 10. 2017, l. č. 108 správního spisu.

²¹ Viz tamtéž.

²² Viz kopie titulní strany, obsahu a cenového tarifu Komory na daný rok příslušného čísla časopisu ToP, l. č. 37-91 správního spisu.

²³ Viz l. č. 108 správního spisu.

²⁴ Viz tamtéž.

za překlad a tlumočení (běžný překlad a tlumočení, tedy mimo překladu z/do znakové řeči) a různá další doporučení týkající se cenotvorby, které zveřejňovala JTP.²⁵ Příslušná část časopisu ToP s uvedenými cenovými tarify Komory obsahovala ve svém úvodu informaci: *“Tarify jsou platné od 1. ledna 2007”*.²⁶ Obdobně je platnost tarifů upravena i v dalších číslech časopisu ToP.

26. *„TARIFY ZA TLUMOČENÍ DO/Z ČESKÉHO ZNAKOVÉHO JAZYKA (ČZJ)“* uveřejňované v zimních vydáních časopisu ToP až do roku 2014 včetně obsahovaly celkem osm kategorií tlumočení jako např. *„Individuální tlumočení“*, *„Konferenční tlumočení“*, *„Tlumočení dlouhometrážního filmu“* nebo *„Doprovodné tlumočení“*.²⁷ Ke každé kategorii tlumočení je přiřazena cena za příslušný druh tlumočnické služby. V průběhu let byly tarify postupně měněny.²⁸ Cenové tarify Komory zveřejněné v zimních číslech časopisu ToP v roce 2015 a 2016 již svou strukturou i výší cen odpovídají tarifům zveřejněným na internetových stránkách Komory a popsáním výše v bodě 19 a 20 tohoto rozhodnutí.
27. *„TARIFY ZA TLUMOČENÍ DO/Z ČESKÉHO ZNAKOVÉHO JAZYKA (ČZJ)“* zveřejňované v jednotlivých číslech časopisu Top, viz výše, byly dostupné pro členy JTP.
28. Po zahájení správního řízení vydala Rada Komory rozhodnutí o zrušení tarifů s okamžitou platností.²⁹ Úřad dne 30. 10. 2017 ověřil, že *„Tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou (ČJ) a českým znakovým jazykem (ČZJ)“* nebyly na internetových stránkách Komory dostupné a v sekci *„Dokumenty“* bylo zveřejněno shora uvedené rozhodnutí Rady Komory o zrušení tarifů.³⁰
29. Dle sdělení Komory byli její členové o zrušení tarifů za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem informováni v samostatném e-mailu, v elektronickém periodiku vydávaném Komorou - Komořím zpravodaji a zimním čísle časopisu ToP.³¹
30. Úřad v rámci správního řízení zajistil vyrozumění Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29. 3. 1999³², které bylo zveřejněno v čísle 49/1999 časopisu ToP a ve kterém Úřad shrnuje výsledky šetření pod sp. zn. P55/99-240586/99 ve věci vydávání a zveřejňování cenových tarifů za překlady a tlumočení ze strany JTP, které provedl v roce 1999. V tomto sdělení Úřad konstatuje, že ze strany JTP nebylo zjištěno porušení zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a sděluje následující: *“I přes výše uvedené Vás upozorňujeme, že v případě uveřejňování doporučených minimálních tarifů za tlumočení a překlady, které jsou uváděny ve Vámi vydávaném časopise ToP a jsou určeny pro členy JTP, je nutné tyto tarify za tlumočení a překlad výslovně označit jako doporučené tarify za tlumočení a překlad.”*

²⁵ Viz l. č. 76 a 77 správního spisu.

²⁶ Viz l. č. 75 a 76 správního spisu.

²⁷ Například viz l. č. 77 správního spisu.

²⁸ Viz vyjádření Komory, l. č. 108 správního spisu.

²⁹ Viz l. č. 127 správního spisu.

³⁰ Viz printscreeny webu Komory pořízené Úřadem dne 30. 10. 2017, l. č. 134 a násl. správního spisu.

³¹ Viz l. č. 151 a násl. správního spisu.

³² Viz l. č. 171 správního spisu.

31. Úřad v rámci šetření nezjistil, že by Komora zjišťovala nebo kontrolovala u svých členů či dalších subjektů působících v dané oblasti, zda doporučené tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem používají, dodržují, nebo že by jejich nedodržování nějakým způsobem postihovala.

IV. RELEVANTNÍ TRH

32. Relevantním trhem je podle § 2 odst. 2 zákona trh zboží,³³ které je z hlediska své charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území. Relevantní trh se vymezuje z hlediska věcného (výrobního), geografického a časového.³⁴
33. Relevantním trhem je v posuzovaném případě trh, na nějž účastník řízení působí prostřednictvím svých členů a který svými rozhodnutími bezprostředně ovlivňuje.
34. Český znakový jazyk je základním komunikačním systémem těch neslyšících osob v České republice, které jej samy považují za hlavní formu své komunikace. Český znakový jazyk je přirozený a plnohodnotný komunikační systém tvořený specifickými vizuálně-pohybovými prostředky, tj. tvary rukou, jejich postavením a pohyby, mimikou, pozicemi hlavy a horní části trupu. Český znakový jazyk má základní atributy jazyka, tj. znakovost, systémovost, dvojitě členění, produktivnost, svébytnost a historický rozměr, je ustálen po stránce lexikální i gramatické, a je plnohodnotný jazyk neslyšících žijících v České republice. Stručně jinými slovy, znakový jazyk má jiný slovosled (znakosled) i gramatiku než čeština. V případě znakového jazyka se proto jedná o klasické tlumočení.
35. Služby tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem jsou poskytovány za účelem zprostředkování komunikace mezi slyšícími a neslyšícími osobami. Tlumočnické služby mezi češtinou a českým znakovým jazykem provádí pro různé účely po domluvě s fyzickou či právnickou osobou odbornou činností spočívající v tlumočení a překladu z a do českého znakového jazyka. Působnost tlumočnické služby mezi češtinou a českým znakovým jazykem je celostátní.
36. Nejčastěji je tlumočnické služby přítomen při jednání s různými veřejnými institucemi (státní správa, nemocnice aj.). Tlumočnické služby se musí umět přizpůsobit osobě klienta, protože tlumočení do znakové řeči je velmi individuální. Velmi důležité je zachování jednoznačného smyslu sdělení. Pro tlumočnické služby je důležitý oční kontakt tlumočnické služby a klienta a dobrá koordinace rukou, hlavy, obličeje a těla tlumočnické služby.

³³ Legislativní zkratka "zboží" je konkretizována v § 1 odst. 1 zákona; zahrnuje výrobky a služby.

³⁴ Srov. též Sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství publikované v Úředním věstníku C 372/5 ze dne 9. 12. 1997.

37. Členy Komory jsou fyzické osoby, které poskytují tlumočnické služby zprostředkující komunikaci mezi slyšícími a neslyšícími osobami – řádní členové³⁵, a dále osoby, které s tlumočnickou profesí sympatizují a tlumočnickou práci podporují.³⁶ Velká část řádných členů Komory působí ve školství a sociálních službách, přičemž jejich práce je hrazena dle platových tříd stanovených právními předpisy. Členové Komory působí také v neziskových organizacích a tlumočnické služby poskytují v rámci komunitního tlumočení, například před správními orgány, u lékaře apod. a jsou financováni z dotací v rámci sociálních služeb.³⁷
38. Pro účely daného správního řízení z hlediska charakteristiky a speciálních požadavků na tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem uvedených výše vymezil Úřad relevantní trh z hlediska věcného jako **trh tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem**.
39. Z hlediska geografického vymezení relevantního trhu Úřad nezjistil, že by poskytování služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem bylo nějakým způsobem geograficky omezeno např. jen na některé kraje či města v České republice. Členství v Komoře není nijak podmíněno geografickou působností či bydlištěm potenciálního člena. Nebylo zjištěno dílčí území, na němž by podmínky soutěže byly zřetelně odlišné. Dále při vymezení geografického relevantního trhu vzal Úřad v úvahu též judikaturu, podle níž neexistence přeshraničních obchodů, popř. jejich existence pouze v zanedbatelné míře, silně indikuje potřebu vymezit relevantní trh nejvýše jako národní³⁸. Vzhledem k zaměření tarifů na úkony tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem z povahy věci vyplývá, že k přeshraničnímu exportu/importu služeb u výše zmíněného věcně vymezeného relevantního trhu nedochází či může docházet jen minimálně.
40. Na základě výše uvedených informací byl **relevantní trh z hlediska geografického vymezen jako území celé České republiky**.
41. Z hlediska časového se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelnými, opakovanými dodávkami služeb. Relevantní trh dotčený posuzovaným jednáním Komory vymezil Úřad jako **trh tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky**.
42. Vydané a zveřejněné tarify Komory mohly mít přímý vliv na soutěžní chování poskytovatelů služeb v oblasti **tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem**, kteří byli členy Komory, a to v období od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017. Posuzované jednání Komory se tedy přímo dotýkalo řádných členů Komory a to pouze v případě, kdy poskytovali služby tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem jako svoji výdělečnou činnost (viz výše). Vzhledem k veřejné dostupnosti tarifů však posuzované jednání Komory mohlo potenciálně ovlivnit širší okruh soutěžitelů i z řad nečlenů Komory, avšak pouze těch, kteří služby tlumočení

³⁵ Dle vyjádření Komory ke dni 1. 2. 2018 měla Komora 45 řádných členů, l.č. 163 správního spisu.

³⁶ Viz čl. 4 stanov Komory, l. č. 103 správního spisu.

³⁷ Viz l. č. 163 správního spisu.

³⁸ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 37/2011 ze dne 25. 10. 2012.

a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem poskytovali jako výtěžnou činnost, tj. při smluvním stanovení cen za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem.

43. Dle odhadu poskytnutého Úřadu Komorou se smluvní stanovení cen za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem v rámci výtěžné činnosti tlumočnicka týká jen menší části činností vykonávaných na trhu tlumočení a překladu z a do českého znakového jazyka, jak bylo blíže popsáno výše. Z tohoto důvodu Úřad připouští, že ceny stanovené prostřednictvím cenového tarifu mohly mít jen omezený dopad na relevantní trh.

V. PRÁVNÍ POSOUZENÍ

Zákonná východiska

44. Jak bylo uvedeno výše v bodě 5. rozhodnutí, protiprávnost jednání účastníka řízení posuzuje Úřad dle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 262/2017 Sb. Dle všech znění tohoto zákona účinných v době trvání deliktu (od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017) byl zákaz stanovený v § 3 odst. 1 materiálně totožný.

45. Ustanovení § 1 zákona upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo ohrožení dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení, spojením soutěžitelů nebo orgány veřejné správy.

46. Soutěžitelem se dle § 2 odst. 1 zákona rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli. Dle ustálené judikatury a v kontextu práva hospodářské soutěže je „soutěžitelem“ jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právní formě tohoto subjektu a způsobu jeho financování. Hospodářskou činností se rozumí jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na trhu. Protože za relevantní není považována právní forma ani způsob financování soutěžitele, může pojem soutěžitel označovat i hospodářskou jednotku skládající se z několika subjektů, ať již právnických či fyzických osob, což je i případ mateřských a dceřiných společností, které jsou považovány za jednoho soutěžitele, pakliže tvoří jednu hospodářskou jednotku.³⁹

47. Nezbytným předpokladem pro možnou deklaraci zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů je zjištění, zda lze účastníka řízení považovat za soutěžitele, resp. sdružení soutěžitelů ve smyslu § 2 odst. 1 zákona. Sdružením soutěžitelů ve smyslu zákona se rozumí nejrůznější formy seskupování soutěžitelů. Pro tato seskupení je typické, že většinou nevyvíjejí

³⁹ K tomu blíže viz např. rozsudek Soudního dvora (dále též „SD“) C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P ze dne 28. 6. 2005 ve věci Dansk Rørindustri a další v. Komise (odst. 112 a násl.).

vlastní ekonomickou činnost na trhu nebo trzích, kde působí jejich členové, ale právě tyto členy sdružují, ať už za účelem prosazování jejich zájmů, udržování a zkvalitňování úrovně dané profese, pro potřeby činnosti vzdělávací, výzkumné, nebo s cílem prezentovat a zastupovat daný obor na veřejnosti, mezinárodním poli, vůči odborným či vzdělávacím institucím, jiným oborovým sdružením a podobně.

48. Nepřítomnost ziskového prvku v činnosti soutěžitele není z hlediska osobní působnosti zákona rozhodná. Typickým příkladem jsou svazy podnikatelů, živnostenská společenstva, komory a jiné spolky, jež nejsou právníckými osobami založenými za účelem podnikatelské činnosti, jejichž činnost však může ovlivnit hospodářskou soutěž na trhu výrobků či služeb. V tomto případě je Komora jako spolek, sdružující osoby, které poskytují tlumočnické služby zprostředkující komunikaci mezi slyšícími a neslyšícími osobami, typickým sdružením soutěžitelů, na které plně dopadá osobní působnost zákona, viz § 2 odst. 1 zákona, neboť svou činností v nejširším pojetí - schvalováním profesních či vnitřních předpisů upravujících chování členů sdružení nebo vydávání stanovisek, případně spoluprací se státními orgány může ovlivňovat hospodářskou soutěž probíhající v horizontální úrovni mezi poskytovateli služeb na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem. Komora na daný trh působí, když hájí a prosazuje zájmy svých členů vůči třetím osobám (např. jednání se vzdělávacími institucemi)⁴⁰, spolupracuje s orgány státní správy na novelizacích právních předpisů, které předmětnou oblast regulují.
49. Dle § 3 odst. 1 zákona jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku. Dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané. Kritéria zanedbatelného dopadu dohod na hospodářskou soutěž stanoví Oznámení Úřadu o dohodách, jejichž dopad na soutěž je zanedbatelný (dále též „**Oznámení**“).⁴¹
50. Pojem „rozhodnutí sdružení soutěžitelů,“ které může ovlivnit hospodářskou soutěž, je v zájmu efektivní aplikace zákona vykládán z hlediska projevu vůle široce; zahrnuje nejen rozhodnutí, dohody, usnesení orgánů sdružení či opatření jeho výkonných orgánů, ale také může jít o stanovy, vnitřní předpisy sdružení apod. Rozhodnutí sdružení soutěžitelů nemusí být vydáno ve formě předvídané interními předpisy sdružení. Na rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu § 3 odst. 1 zákona lze nahlížet jako na formálně či neformálně podchycený projev vůle soutěžitelů učiněný prostřednictvím autority, na kterou sdružení soutěžitelé přenesli oprávnění k jejímu projevu.⁴² Není přitom rozhodné, zda takové rozhodnutí sdružení je přímo závazné pro členy sdružení či nikoli. Může jít i o pouhé doporučení (bez ohledu na to, jaký může být jeho přesný právní status či charakter), pokud je lze označit za „*věrohodný odraz záměru sdružení (jeho vůle) koordinovat chování svých členů v souladu s podmínkami doporučení.*“⁴³ Pro právní

⁴⁰ Viz Čl. 3 I Stanov Komory, l. č. 118 správního spisu.

⁴¹ Oznámení je uveřejněno na webových stránkách Úřadu <http://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

⁴² Viz rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 33/2009 - 50 ze dne 12. 4. 2011 ve věci České lékárnické komory.

⁴³ Srov. rozsudek C 45/85 [1987] ECR 00405 ve věci Verband der Sachversicherer, bod 32.

kvalifikaci protisoutěžního rozhodnutí sdružení není rozhodné, zda je výsledkem konsensu všech členů sdružení a rovněž, zda může nepřímo dopadat i na jednání jiných – v daném sdružení „nesdružených“ soutěžitelů na trhu. Rozhodnutí sdružení pak fakticky nahrazuje projev vůle jednotlivých soutěžitelů ve sdružení. Pro jeho protiprávnost z hlediska zákona je rozhodné, zda ovlivňuje, případně je způsobilé ovlivnit,⁴⁴ soutěžní chování členů sdružení, v důsledku čehož toto rozhodnutí má nebo může mít dopad na hospodářskou soutěž.

51. V případě existence protisoutěžního cíle dohody spočívajícího v narušení, omezení, či odstranění soutěže mezi konkurenty na relevantním trhu existuje dle judikatury Soudního dvora Evropské unie vždy minimálně potenciální dopad takové dohody na trh a není možné obecně aplikovat doktrínu „de minimis“, resp. dopad takové dohody na hospodářskou soutěž nelze považovat za zanedbatelný (a to i když by jinak byla splněna kritéria tržního podílu stanovená Oznámením).⁴⁵ Rozhodnutí sdružení soutěžitelů cílící na cenovou konkurenci jeho členů je zásadně natolik závažným porušením zákona, že ho jednak nelze považovat za dohodu se zanedbatelným dopadem na soutěž (de minimis),⁴⁶ a taktéž zpravidla nesplní kumulativní podmínky stanovené v § 3 odst. 4 zákona, umožňující vynětí ze zákazu ve smyslu § 3 odst. 1, ani podmínky stanovené blokovými výjimkami přijatými na základě čl. 103 odst. 1 Smlouvy k provedení čl. 101 odst. 3 Smlouvy příslušnými nařízeními Komise nebo Rady, dle kterých se se na ně zákaz dle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje.

52. Lze tedy shrnout, že k tomu, aby nejrůznější opatření, doporučení či rozhodnutí učiněná v rámci sdružení soutěžitelů naplnila skutkovou podstatu zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu zákona, musí být kumulativně splněno několik podmínek. Předně musí jít o úkon sdružení, tzn. ten, kdo za sdružení úkon učinil, musí být orgánem/osobou oprávněnou za sdružení vystupovat, nebo tak alespoň musí být členy sdružení vnímán. Dále musí jít o adresný úkon sdružení směřující k jeho členům (a to i nepřímo, např. prostřednictvím profesního časopisu dodávaného členům, webových stránek sdružení apod.). Ze samotného úkonu pak musí vyplývat (a to alespoň nepřímo) zřetelná snaha o sjednocení soutěžního chování určitého okruhu soutěžitelů, kteří jsou členy sdružení (zejména u doporučujících forem rozhodnutí sdružení soutěžitelů). Pro posouzení toho, zda se jedná o zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, je rovněž třeba, aby se jednalo o takový úkon sdružení, který je přímo zaměřený či alespoň nepřímo způsobující dopad na soutěžní chování jednotlivých soutěžitelů, tj. musí jít o takový projev vůle sdružení, který je zaměřený na způsobení určitého předem předvídaného protisoutěžního následku, popř. který je takový následek alespoň objektivně způsobilý přivodit.

⁴⁴ Zákon nevyžaduje, aby zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla (aby následek fakticky již nastal), postačí, že k narušení mohla vést. Tato skutečnost byla opakovaně potvrzena judikaturou českých soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 19/2006 ze dne 9. 1. 2007 ve věci Komora veterinárních lékařů ČR nebo rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ, a.s.).

⁴⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 12. 2012. Věc C-226/11 Expedia.

⁴⁶ Viz z judikatury např. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 61/2011 ze dne 12. 6. 2013.

Skutkové posouzení jednání účastníka řízení

53. Komora vydávala a zveřejňovala doporučené tarify za překlad a tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem jednak v časopise ToP vydávaném JTP, a to od zimního čísla 2006 až do zimního čísla 2016. Toto periodikum bylo dostupné pro členy Komory. Dále pak tyto doporučené tarify zveřejnila na svých webových stránkách, a to nejpozději od roku 2015, kde byly zveřejněny a přístupné jak pro členy Komory, tak i pro nečleny. Tarify, které Komora vydávala a zveřejňovala na svých internetových stránkách a v časopisu ToP, obsahovaly ceny za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem.
54. Doporučené tarify za překlad a tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem byly v reakci na zahájení správního řízení z internetových stránek Komory odstraněny, zároveň přestaly být vydávány v časopise ToP a Komora informovala své členy o zrušení tarifů e-mailem, v periodiku nazvaném Komoří zpravodaj a na stránkách časopisu ToP.

Právní posouzení jednání účastníka řízení

55. S ohledem na povahu přestupku uvedeného v § 22a odst. 1 písm. b) zákona, který je deliktem ohrožovacím, Úřad konstatuje, že již samotné vydání doporučených tarifů za překlad a tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem a jejich zveřejnění na internetových stránkách Komory a v časopisu ToP mohlo ovlivnit chování poskytovatelů služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem v oblasti jejich cenotvorby. Uvedené jednání bylo způsobilé narušit soutěž na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky tak, že poskytovatelé služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem byli odrazováni od efektivní cenové soutěže a mohlo být ovlivněno jejich rozhodování týkající se konečné ceny nebo i její nákladové struktury. Při neexistenci doporučených tarifů by se dle názoru Úřadu mohla potenciálně rozvíjet účinnější soutěž mezi poskytovateli služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem, z čehož mohl nejvíce profitovat spotřebitel. Omezení se přitom dotklo jednoho ze základních nástrojů soutěže, a sice uplatňování nezávislé cenové politiky jednotlivými členy sdružení vůči zákazníkům.
56. Úřad konstatuje, že posuzované jednání účastníka řízení nesplňuje podmínky pro uplatnění ani jedné z blokových výjimek přijatých na základě nařízení Komise nebo Rady Evropské unie.
57. Úřad konstatuje, že posuzované jednání účastníka řízení nesplňuje podmínky pro vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 zákona; účastník řízení ani důkazy pro takové vynětí nepředložil.
58. Při vedení správního řízení Úřad jako správní orgán nezjistil, že by jednání účastníka řízení bylo přímo, nebo nepřímo, skutečně, či potenciálně způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie, resp. mělo unijní rozměr. Poskytování služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem se děje především na území ČR a nemá výraznější přeshraniční dimenzi. Hospodářská soutěž v dané oblasti proto probíhá na národní úrovni. V tomto případě proto Úřad neshledal podstatný vliv na obchod mezi členskými státy,

tj. z důvodu absence unijního prvku neaplikoval na jednání účastníka řízení článek 101 Smlouvy o fungování Evropské unie.

59. Úřad konstatuje, že posuzované jednání je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, jehož cílem bylo narušení hospodářské soutěže na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky, a to od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017.

Dopad na trh

60. Narušení hospodářské soutěže či alespoň možnost jejího narušení plynoucí z dohody je nezbytným znakem materiální stránky skutkové podstaty přestupku uvedeného v § 22a odst. 1 písm. b) zákona. Z jeho dikce vyplývá, že zákon chrání hospodářskou soutěž nejen před faktickým narušením, ale i před potenciálním narušením. Tento názor potvrzuje i judikatura českých soudů, ze které mj. vyplývá, že zákon o ochraně hospodářské soutěže je založen na principu potenciální soutěže, takže na jeho základě lze působit i preventivně. Není proto nutné, aby zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla, nebo aby následek fakticky již nastal. K vyvození postihu je možno přistoupit i tehdy, je-li zde dohoda, která k takovému následku může vést, a to bez ohledu na důvody či pohnutky, které k přijetí takové dohody vedly. To znamená, že uzavření dohody v rozporu s § 3 odst. 1 zákona je deliktem ohrožovacím, k jehož naplnění postačí ohrožení (tzn. reálné bezprostřední nebezpečí vzniku poruchy) zájmu chráněného zákonem. Potencialita narušení soutěže je přitom vztažena nejen k protisoutěžnímu cíli dohody, ale i k jejímu protisoutěžnímu následku.

61. Úřad konstatuje, že posuzované jednání mělo reálnou schopnost ovlivnit podnikatelské rozhodování poskytovatelů služeb tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem, neboť tito mohli své soutěžní chování přizpůsobit tomu, že důvodně mohli předpokládat, že nedojde k vzájemné cenové konkurenci (cenovému podbízení). Úřad je toho názoru, že předmětné jednání ve svém důsledku směřuje (má cíl) k omezení intenzity střetu nabídky a poptávky na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky a mohlo mít negativní dopad na hospodářskou soutěž na tomto relevantním trhu.

62. Odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž je odpovědností objektivní. Zákon tedy Úřadu neukládá, aby u osob, které hodlá za porušení hmotněprávních ustanovení zákona sankcionovat, zkoumal zavinění. Úřad nicméně posouzení subjektivní stránky jednání účastníků řízení provádí. V daném případě Úřad konstatoval zaviněné porušení zákona.

Závěrečné právní hodnocení

63. Úřad dospěl k závěru, že účastník řízení tím, že pro své členy vydal a v časopise ToP zveřejňoval tarify za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem, které dále od roku

2015 uveřejnil na svých internetových stránkách, a to i pro nečleny Komory, přijal a uplatňoval zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže na trhu tlumočení a překladu mezi češtinou a českým znakovým jazykem na území České republiky. Tímto jednáním Komora porušila v období od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017 zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona a spáchala přestupek dle § 22a odst. 1 písm. b) zákona.

VI. ODŮVODNĚNÍ VÝŠE POKUTY

64. Při úvahách o uložení pokuty vycházel Úřad ze znění zákona a Zásad pro stanovování pokut⁴⁷ (dále jen „Zásady“). Zásady vypracoval Úřad za účelem zvýšení předvídatelnosti a transparentnosti svého rozhodování při ukládání pokut za porušení hmotněprávních povinností stanovených zákonem a popisují postup Úřadu při kalkulaci konkrétní výše pokuty ukládané dle zákona. Zásady neupravují podrobnosti k ukládání pokut sdružením soutěžitelů, a proto je lze na daný případ využít pouze z hlediska základních principů přiměřeně s ohledem na okolnosti případu.
65. Podle § 22a odst. 2 zákona se za přestupek podle odstavce 1 písm. b) uloží pokuta do 10.000.000,- Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období, není-li dále stanoveno, že za přestupek podle odstavce 1 písm. b) se pokuta neuloží.⁴⁸ Hranice stanovená pevnou částkou se uplatní zejména u soutěžitelů, kteří nejsou založeni za účelem podnikání a žádného obratu tudíž nedosahují.⁴⁹
66. Stanovení výše pokuty v mezích zákona je věcí správního uvážení Úřadu,⁵⁰ které se odvíjí od posouzení skutkových okolností daného případu. Dle judikatury českých soudů⁵¹ musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i jiné nositele obdobných zákonných povinností, jaké svědčí účastníkům řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře účastníků řízení, resp. soutěžitelů, aby v něm byla obsažena jeho represivní funkce, aniž by však byl pro soutěžitele likvidační. Uložená pokuta by tedy měla plnit jak funkci represivní, tak funkci preventivní.
67. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu **zákonosti trestu** a **individualizace trestu**. Zákonost je zaručena aplikací zákonných kritérií, jež jsou taxativně vymezena v § 22b odst. 1 zákona (přihlédne se k závažnosti přestupku, a to zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále

⁴⁷ Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez.html>.

⁴⁸ Případy, kdy se pokuta neuloží, jsou upraveny v § 22 ba odst. 1 písm. a) zákona a týkají se soutěžitelů, kteří splňují stanovené podmínky (využijí tzv. Leniency program).

⁴⁹ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ.

⁵⁰ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 15/2013 ze dne 11. 7. 2013, str. 59, cit: „Nelze po správních orgánech očekávat přesné zdůvodnění, proč byla uložena pokuta zrovna ve výši 200.000 Kč a nikoliv například ve výši 210.000 Kč. Podstatou správního uvážení je, že s ohledem na pestrost možných situací není možné nastavit žádný univerzální vzorec pro výpočet konkrétní výše pokuty. Pokud by tomu tak bylo, zahrnul by jej bezesporu zákonodárce přímo do zákona. Z hlediska soudního přezkumu je rozhodné, že výše pokuty byla uložena v zákonném rozmezí a řádně zdůvodněna, bylo přihlédnuto ke všem zákonným hlediskům a úvahy žalované se pohybují v mezích správního uvážení.“

⁵¹ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 27/2006 ze dne 6. 4. 2007 ve věci ČSAD Liberec, str. 182, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 48/2007 ze dne 26. 4. 2010, str. 249.

se přihlédne k jednání právnické osoby nebo orgánu veřejné správy v průběhu řízení před Úřadem a jejich snaze odstranit škodlivé následky přestupku). Při individualizaci trestu je třeba přihlédnout ke všem specifikům konkrétního případu. Při posuzování konkrétní závažnosti přestupku není hlavním kritériem skutková podstata deliktu, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.⁵²

68. Dle § 22a odst. 3 zákona je-li pokuta podle odstavce 2 ukládána sdružení soutěžitelů, může být uložena až do výše 10 % z úhrnu čistých obrátů dosažených za poslední ukončené účetní období jeho členy. Každý člen sdružení ručí za zaplacení takto uložené pokuty do výše 10 % ze svého čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období. K tomu Úřad uvádí, že citované ustanovení cílí na dostatečné zajištění všech funkcí pokuty, jež by nemusely být naplněny v případě sdružení soutěžitelů, vykazujícího jen nízké vlastní příjmy a tvořeného omezeným počtem členů, kteří však působí na trhu, na němž dosahují obrátů mnohonásobně převyšujících příjmy sdružení. Ekonomická síla sdružení na relevantním trhu je pak dána obraty jeho členů, přičemž tito v souhrnu mohou představovat významný podíl na trhu. Protisoutěžní jednání takového sdružení by tak mohlo závažně narušit soutěž, přičemž pokuta, jež by byla stanovena jen z nepatrného příjmu sdružení, by tuto závažnost nemohla reflektovat a plnit i své další funkce. Členové sdružení by též mohli v takovém případě obcházet zakazy prostřednictvím sdružení bez obav z adekvátního postihu. Tato popsaná hrozba nedostatečného postihu ze strany Úřadu se s ohledem na charakter Komory a šíří její členské základny neuplatní; Komora má příjmy z hospodaření z minulých let, především pak z členských příspěvků, jež umožní uložení dostatečně citelné pokuty a vyvážení preventivní i represivní funkce, jež má pokuta plnit (viz dále). Úřad proto nevycházel při uložení pokuty z obrátů členů Komory.
69. Podle § 21 nového přestupkového zákona právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Komora sama vydávala doporučené ceny za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem a zveřejňovala je ve formě doporučených tarifů na svých internetových stránkách a zároveň je zveřejňovala pro své členy v časopisu ToP vydávaném JTP, takže byly dostupné i nečlenům. Z tohoto důvodu se u Komory předmětné ustanovení nepoužije.
70. Při stanovování konkrétní výše pokuty Úřad předně vychází ze zákonem předepsaných kritérií (viz výše), která má v sobě tato pokuta odrážet. Rovněž Úřad zohledňuje i další specifika případu, která jsou vzhledem ke svému charakteru pro stanovení výše pokuty relevantní, a zároveň zvažuje případné přitěžující nebo polehčující okolnosti.
71. Co se týče závažnosti přestupku, je třeba při určení konkrétní výše pokuty zohlednit jak typovou, tak konkrétní závažnost jednání, jež je předmětem správního řízení. V tomto rozhodnutí Úřad konstatoval, že vydávání doporučených tarifů za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem a jejich zveřejňování na internetových stránkách Komory a v časopisu ToP je porušením § 3 odst. 1 zákona, neboť účastník řízení přijal zakázané

⁵² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 1/2012 ze dne 3. 4. 2012 ve věci Asociace užití grafiky a grafického designu.

rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže na předmětném relevantním trhu. Jde o jednání spadající pod zakázané dohody o přímém nebo nepřímém určení cen, pod které se řadí i sjednocování chování členů sdružení týkající se jejich vzájemné cenové politiky. Mezi nejzávažnější protisoutěžní rozhodnutí sdružení soutěžitelů z hlediska jejich dopadu na soutěž patří právě rozhodnutí sdružení soutěžitelů týkající se cen, cenového chování členů sdružení a praktik cílících na rozdělení trhu. Takové zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů vykazuje nebezpečnost pro hospodářskou soutěž v míře srovnatelné se zakázanými horizontálními dohodami. S ohledem na typovou závažnost protisoutěžního jednání hodnotí Úřad přijetí doporučených tarifů jako velmi závažné porušení zákona; z hlediska Zásad jde o kategorii nejzávažnějších porušení soutěžních pravidel.⁵³

72. Co se tedy týče posouzení individuální míry závažnosti přestupku Komory, uvádí Úřad, že ve správním řízení nebyl prokázán skutečný negativní dopad zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů na hospodářskou soutěž na vymezeném relevantním trhu. Ve správním řízení nebylo prokázáno, že by Komora uplatňování/využívání doporučených tarifů na svých členech kontrolovala nebo dokonce vynucovala. Nebezpečným tak Úřad shledává potenciální narušení soutěže, k němuž mohlo na základě předmětného rozhodnutí sdružení soutěžitelů docházet. Ohrožení zájmu na fungující hospodářské soutěži bylo v posuzovaném případě v důsledku zveřejnění doporučených tarifů za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem a jejich dostupnosti i pro nečleny sdružení, vyšší intenzity, než pokud by vytýkaná ustanovení byla prokazatelně dostupná pouze (interně) členům Komory.
73. V obdobných případech rozhodnutí sdružení soutěžitelů Úřad v minulosti ukládal pokuty ve výši několika set tisíc Kč.⁵⁴ K tomu Úřad poznamenává, že ač existuje obecně legitimní očekávání, že dříve uložená úroveň pokut bude v obdobných případech dodržena a že v nich bude použito obdobného postupu pro stanovení výše pokuty, je třeba vždy při výpočtu sankce zohledňovat specifika konkrétního případu, a jestliže jsou pro odlišný postup při výpočtu pokuty dány v posuzovaném případě důvody, je třeba postupovat odlišně.
74. Jak bylo uvedeno výše, jelikož Zásady neupravují podrobnosti k ukládání pokut sdružením soutěžitelů, bylo jich využito pouze přiměřeně z hlediska základních principů a zákonných kritérií pro uložení pokuty. Zásady v bodě 29. uvádí, že výchozí podíl se stanoví v závislosti na závažnosti protiprávního jednání, a to u velmi závažných přestupků v rozmezí do 3 % hodnoty prodeje⁵⁵. Zásady tedy poskytují Úřadu i v rámci jednotlivých typových závažností určité rozpětí, ve kterém se Úřad má pohybovat a sankci podle zjištěných konkrétních okolností případu individualizovat. U zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů v konečném důsledku nebyl prokázán skutečný negativní dopad na hospodářskou soutěž, navíc se jednalo o rozhodnutí sdružení soutěžitelů, jehož pouhá malá část členů působí na uvedeném relevantním trhu. Jak bylo uvedeno výše v tomto rozhodnutí, členové Komory působí

⁵³ Srovnej bod 22 Zásad při stanovování výše pokut.

⁵⁴ Srov. např. rozhodnutí Úřadu č. j. S543/2013/KD ze dne 11. 11. 2014 ve věci Asociace energetických auditorů (uložena pokuta 384 tisíc Kč) a rozhodnutí Úřadu Č. j.: ÚOHS-S44/2015/KD ze dne 29. 6. 2016 ve věci České komory odhadců majetku (uložena pokuta 160 tisíc Kč).

⁵⁵ Pozn. Úřad: V rámci tří kategorií závažnosti deliktů (velmi závažné, závažné a méně závažné) dle Zásad se u závažných deliktů vymezuje základní částka pokuty do 1 % podílu hodnoty prodeje.

v současné době hlavně v neziskových organizacích a vykonávají činnost v rámci komunitního tlumočení a jsou financováni pomocí grantů a příspěvků ze státního rozpočtu, popřípadě je jejich práce ohodnocena pevným platem stanoveným dle platových tříd určených dle příslušného právního předpisu. Pouze malá část členů Komory podniká na relevantním trhu a realizuje předmětnou činnost - tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem za smluvní ceny.⁵⁶ Podstatným smyslem existence a aktivit Komory je také připomínkování legislativních změn v oblasti její činnosti, vzdělávání tlumočnicků znakového jazyka a také především možnost neformálně se setkávat s lidmi se stejnou profesí.⁵⁷ Úřad proto dospěl k závěru, že zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů bylo tedy schopno přímo ovlivnit spíše menší část poskytovatelů služeb tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem na relevantním trhu, a není tedy vhodné, aby byl skutek vyhodnocen při horní hranici možného rozpětí hodnoty prodeje.

75. Jednání Komory bylo po celou dobu trvání deliktu materiálně totožné a Úřad tak toto jednání posuzuje jako delikt trvajících. Za porušení § 3 odst. 1 zákona jednáním, jež je trvajícím deliktem, je Úřad oprávněn uložit pokutu za celou dobu trvání porušení, neboť jak bylo vyloženo, jednání bylo zakázané po celou dobu účinnosti zákona. Úřad zohlednil délku posuzovaného deliktního jednání, kdy delikt trval přinejmenším v době od 1. 1. 2007 do 3. 10. 2017, tedy necelých 11 let, jde tak o dlouhodobou délku deliktu (více než 10 let) dle Zásad.
76. Úřad proto výchozí podíl pokuty za závažnost (typovou i individuální – včetně zohlednění doby trvání jednání) stanovil ve výši 1 % z nejvyšší možné částky pro uložení pokuty 10.000.000,- Kč, jak bylo uvedeno výše. Je totiž představitelné, že v praxi mohou existovat daleko závažnější jednání, která se budou např. vyznačovat větší mírou zasažení relevantního trhu.
77. Co se týče způsobu spáchání a dalších okolností vztahujících se k přestupku, Úřad přihlédl také k sociálním aspektům činnosti Komory, které přináší a zprostředkovává, a to nejen pro své řádné členy, tj. vzdělávání a zdokonalování se ve znakovém jazyce, dobrovolné práci v sociálních službách a možnost neformálně se setkávat s lidmi se stejnou profesí. Úřad přihlédl také k tomu, že předmětné jednání bylo, jak bylo uvedeno výše v textu tohoto rozhodnutí, schopno ovlivnit pouze omezenou část relevantního trhu a rovněž k tomu, že Komora v rámci své úzké spolupráce s JTP měla informace o tom, že zveřejňování doporučených cen za tlumočení a překlad mezi češtinou a českým znakovým jazykem by za určitých okolností nemuselo být v rozporu s právními předpisy na ochranu hospodářské soutěže, byť tyto informace pocházejí ze shora uvedeného vyznění Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 29. 3. 1999⁵⁸ vydaného v době účinnosti jiné právní úpravy, kdy se v České republice ještě plně nerozvinulo právo hospodářské soutěže a nebyla aplikována evropská judikatura.
78. Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl k jednání Komory v průběhu správního řízení a k její snaze odstranit škodlivé následky přestupku.

⁵⁶ Viz I. č. 169 správního spisu.

⁵⁷ Viz tamtéž.

⁵⁸ Viz kapitola III. *Hlavní důkazy a zjištěné skutečnosti* tohoto rozhodnutí.

79. Při uplatnění výše uvedených zákonných východisek a základních zásad při ukládání pokut a po zohlednění hospodářských výsledků účastníka řízení, s ohledem na tržní podíl jeho členů a s ohledem na požadavek zajištění dostatečně účinného prosazování soutěžního práva stanovil Úřad výslednou výši pokuty na 60.000,- Kč.
80. Úřad dále konstatuje, že byly naplněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 22ba odst. 2 zákona, kdy účastník řízení splnil všechny podmínky pro narovnání, a snížil proto účastníku řízení výslednou částku pokuty o 20 %, tedy na částku **48.000,- Kč**. Tato pokuta je ukládána v rozmezí stanoveném zákonem.
81. Úřad při stanovování konečné výše pokuty přihlédl rovněž k aktuální finanční a majetkové situaci účastníka řízení (viz část rozhodnutí Charakteristika účastníka řízení), aby pro něj pokuta nebyla likvidační. Schopnost účastníka řízení pokutu ve shora uvedené výši uhradit považuje Úřad za prokázanou.

Splatnost pokuty a úhrada pokuty

82. Účastník řízení provede úhradu pokuty na **účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj, číslo účtu 3754-17721621/0710**, jako variabilní symbol se uvede identifikační číslo účastníka řízení. Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

VII. ZÁKAZ PLNĚNÍ DOHODY

83. V souladu s § 7 odst. 1 zákona uložil Úřad zákaz plnění dohody popsané ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí do budoucna, jak je uvedeno ve výrokové části II. tohoto rozhodnutí.

VIII. OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

84. V souladu s § 20 odst. 4 zákona uložil Úřad účastníku řízení opatření k nápravě. Účastník řízení je povinen prokazatelně informovat ve lhůtě do 30 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí vhodným a účinným způsobem všechny své členy o tomto rozhodnutí, resp. o zákazu a neplatnosti příslušného rozhodnutí sdružení. Splnění nápravného opatření musí být Úřadu prokázáno, proto účastník řízení musí o splnění nápravného opatření ve stanovené lhůtě Úřad informovat.
85. Uložení opatření k nápravě sleduje účel zákona, kterým je ochrana hospodářské soutěže, a ve vztahu k tomuto účelu je proporcionální. Uložené opatření k nápravě je pro účastníka řízení bez obtíží splnitelné a nezatěžuje ho nad rámec jeho běžné činnosti. Uloženým opatřením k nápravě je sledován cíl zajištění efektivního informování členské základny Komory o tomto rozhodnutí, tak aby byla mezi členy vyloučena případná neznalost výsledku správního řízení.

IX. NÁKLADY ŘÍZENÍ

86. Vzhledem k tomu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že účastník řízení porušil § 3 odst. 1 zákona, je splněna podmínka daná v § 79 odst. 5 správního řádu k uložení náhrady nákladů správního řízení účastníku řízení. S ohledem na délku a rozsah provedeného dokazování, má Úřad za to, že se jednalo o zvláště složitý případ, a proto určil paušální částku nákladů řízení, jež je povinen účastník řízení uhradit, ve výši 3.500,- Kč.
87. Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady se hradí na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu **19-24825621/0710**, konstantní symbol 1148, variabilní symbol 2017000382.

X. ZÁVĚR

88. Ze všech shora podaných důvodů Úřad konstatuje, že bylo prokázáno spáchání přestupku dle zákona, spočívajícího v uzavření zakázané dohody narušující hospodářskou soutěž (rozhodnutí sdružení soutěžitelů) a tedy v rozporu s § 3 odst. 1 zákona, a proto rozhodl v souladu s § 67 odst. 1 správního řádu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení dle § 152 odst. 1 a odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 správního řádu, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Hynek Brom
I. místopředseda Úřadu

Obdrží:

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, z. s.
Senovážné náměstí 978/23
110 00 Praha 1

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy